

MÄRJAMAA VALLA EELARVESTRAATEEGIA

2023 - 2026

Märjamaa 2022

SISUKORD

1. Eelarvestrateegia koostamine	3
2. Majanduslik olukord	3
2.1. Majanduslik olukord riigis	3
2.2. Sotsiaalmajanduslik olukord Märjamaa vallas	5
3. Põhitegevuse tulude prognoos	5
3.1. Maksutulud.....	6
3.1.1. Tulumaks	6
3.1.2. Maamaks	7
3.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist	7
3.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks	7
3.4. Muud tegevustulud	8
4. Põhitegevuse kulude prognoos	8
5. Investeermistegevus.....	9
6. Finantseermistegevus.....	12
7. Põhitegevuse tulem, eelarve tulem ja netovõlakoorumus	13
8. Sõltuvate üksuste finantsolukord ja prognoos.....	14
9. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin	16

1. EELARVESTRAATEEGIA KOOSTAMINE

Eelarvestrateegia on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan. Arengukava koos eelarvestrateegiaga on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuste taotlemisel. Käesolev eelarvestrateegia on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² ja Märjamaa Vallavolikogu 20.03.2018 määruse nr 22 „Märjamaa valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamise kord“ alusel. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Märjamaa valla eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud tekkepõhisest arvestusmetoodikast - tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Märjamaa valla eelarvestrateegia käsitleb Märjamaa valla ja valla sõltuvate üksuste 2021-2026 aasta põhitegevuse tulusid ja –kulusid, investeerimistegevust ja finantseerimistegevust ning likviidsete varade muutust. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse ja omavalitsuse kui arvestusüksuse finantsseisundist ning võimekusest olemasolevaid ja võetavaid kohustusi teenindada. Eelarvestrateegia kirjeldab omavalitsuse ja sõltuvate üksuste finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse ja sõltuvate üksuste tegevust.

[Rahandusministeeriumi](#) kodulehel avaldatud andmete alusel on Märjamaa valla arvestusüksusesse kuuluvateks sõltuvateks üksusteks Märjamaa Haigla AS ja Sihtasutus Märjamaa Valla Spordikeskus, mis asutati 2018. aasta juunis. Konsolideerimisgruppi kuulub veel sidusettevõttena Aktsiaselts Matsalu Veevärk ja OÜ Vigala Hooldekodu.

Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse. Eelarvestrateegia kinnitatakse volikogu poolt ja esitatakse Rahandusministeeriumile. Käesolev eelarvestrateegia on aluseks järgmise aasta eelarve koostamisel.

2. MAJANDUSLIK OLUKORD

2.1. Majanduslik olukord riigis

Enne Venemaa sõjalise agressiooni algust Ukrainas oli Eesti majanduse seis hea ning väljavaated optimistlikud. Viirusekriisist tuli Eesti välja edukalt – viimase kahe aasta keskmine majanduskasv oli sisuliselt EL kiireim (3%). Eesti edaspidist majanduskasvu oleks kenasti toetanud ka EL suurte majanduste lõplik taastumine viirusekriisist 2022. aastal, mida kõik märgid näitasid. Energiahindade ülikiire tõus oleks siiski ka ilma sõja puhkemata vähendanud SKP reaalkasvu. Valitud eeldustel jääb Eesti majanduse reaalkasv 2022. aastal umbes 4 protsendipunkti võrra madalamaks võrreldes sõja mittepuhkemise stsenaariumiga ehk reaalne SKP sellel aastal natukene väheneb. Lisandväärtuse

loomist takistavad nii ekspordi- kui ka impordipiirangud ja lisaks väiksem tarbimis- ja investeerimisjulgus. Kerge majanduskasv taastub 2023. aastal, kuid see jääb varem arvatust madalamaks.

Sõjategevusega kaasnenud energia- ja toorainehindade tõus kiirendab tarbijahindade kasvu tänavu 12,7 protsendini, millest poole annavad energiakandjad. Lisaks tõstab toidutoorme hindu Euroopa viljaaida võimetus kasvatada ja eksportida tarvapärases koguses põllumajandussaaduseid. Eestis on 2022. aastal oodata toidukorvi kallinemist kümnendiku võrra. Püsib ka eelmisel aastal kiirenenud tööstuskaupade hinnatõus, mis algas viirusekriisist tulenevate tarneraskustega ja mida võimendab nüüd erinevate tootmissisendite kiire hinnatõus. Energihindade mõningane langus järgmisel aastal viib tarbijahindade aastakasvu 2% lähedale ja sealt edasi veelgi madalamale.

Tööturg on pärast koroonakriisi jõudsalt taastunud, mis on väljendunud nii hõivatute arvu suurenemises kui ka mõõdukalt kiire palgakasvu jätkumises. Senini on turismisektori hõive jätkuvalt allpool kriisieelset taset, kuid koroonapiirangute leevenedes võiks käesoleval aastal oodata majutuses ja toitlustuses jõulisemat taastumist. Idasuunalise väliskaubanduse takistused võivad mõjutada 10 kuni 20 tuhandet töötajat, valdavalt tööstuses, transpordis ning ehituses. Kui ettevõtted suudavad eksporditurgude ja toorme varustuskanalite osas kiirelt ümber orienteeruda, püsib tööturu reaktsioon mõõdukana ehk töötajaid hoitakse palgal edasi ning vähendatakse ajutiselt töötunde. Kuna šokk on mõnede ettevõtete jaoks suur, siis arvestame põhistsenaariumis tööpuuduse kasvuga kahe protsendipunkti võrra praegusega võrreldes. Vaatamata halvenevale konjunktuurile hoiab jõuline hinnatõus palgasurved lähiajal kõrgena. Palgatulu ostujõud siiski väheneb käesoleval aastal ligikaudu viie protsendi võrra kahekohalise inflatsiooni tõttu.

Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt kasvavad kohalike omavalitsuste kulud oluliselt kiiremini kui tulud. See on stsenaarium, mida 2021. aasta suveprognoosis ei oodatud. Omavalitsuste kulude kasvu survestab nii tarbijahindade ja riigi keskmise palga tõus (prognoositav kasv 2022. aastal vastavalt 12,7% ja 7,0%), energiakandjate kõrged hinnad kui ka sõjapõgenikega lisanduvad kulud. Samal ajal omavalitsuste põhitegevuse tulud kasvavad 2022. aastal vaid 4,5%, mistõttu omavalitsuste põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe) väheneb. Põhitegevuse tulemi langus vähendab nende võimalusi rahastada ja ellu viia investeringuid ning suurendab vajadust laenuvahendite järele. Prognoositavalt suureneb omavalitsuste netovõlakoormus 2022. aastal 31%lt 35%le põhitegevuse tuludest. Omavalitsussektori eelarvedefitsiit on 2021. aastast üle 100 mln euro ning jääb sellele tasemele eeldatavasti ka eesoleval kolmel aastal.

Tabel 1 Rahandusministeeriumi 2022 kevadprognoosi põhinäitajad (protsenti)

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
SKP reaalkasv	8,3	-1,0	1,2	3,2	2,7	2,6
Tarbijahinnaindeks	4,6	12,7	2,1	1,2	1,7	2,0
Tööhõive kasv	-0,5	-0,1	-1,2	1,1	0,4	0,0
Tööpuuduse määr	6,2	7,2	8,3	7,2	6,7	6,4
Keskmine palk (eurot)	1548	1656	1749	1811	1892	1987
Keskmise palga nominaalkasv	6,8	7,0	5,6	3,6	4,5	5,0

* prognoos

2.2. Sotsiaalmajanduslik olukord Märjamaa vallas

Märjamaa vald asub Raplamaa lääneosas ning territooriumi suuruseks on 1163,52 km². Märjamaa vallas elas seisuga 01.01.2018 7739 inimest. Käesoleva aasta 01.01. seisuga oli elanike arvuks 7422. Administratiivkeskus on Märjamaa alev, mis on 2526 elanikuga suurim asula. Märjamaa alev asub olulises teede ristumiskohas. Märjamaa vallas on 112 küla.

Märjamaa vallas oli seisuga 01.01.2022:

- tööealisi elanikke (19-64 aastat) 4355;
- 65-aastaseid ja vanemaid elanikke 1726;
- 18-aastaseid ja nooremaid elanikke 1341.

Märjamaa valla demograafilist olukorda iseloomustab, nii nagu Eestit tervikuna, vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik. Elanikkonna vähenemise peamisteks põhjusteks on negatiivne iive ja väljaränne. Märjamaa valla arenguvõimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest, millele on aluse loonud tugev ettevõtluskeskkond valla keskustes. Peamised ettevõtluse tegevusvaldkonnad Märjamaa vallas on põllumajandus, metsatööstus, kaevandustööstus ja teenindus.

Märjamaa valla arengukavas on aastateks 2018-2030 püstitatud valdkonnaülesed eesmärgid järgmised:

- Märjamaa on turvaline, atraktiivne ning loodussõbraliku elu- ja töökeskkonnaga vald;
- avalike teenuste võrgustik on optimaalne ja kättesaadav kõikidele vallaelanikele;
- tehniline infrastruktuur on hästi toimiv ning vajadustele vastav;
- välja arendatud atraktiivsed ettevõtluspiirkonnad ning ettevõtlikud inimesed tagavad kõrge tööhõive ja tasuvad töökohad piirkonnas;
- avatud, kogukondi kaasav ja piirkondade eripärasid arvestav juhtimine.

Märjamaa vald soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja vaba aja veetmiseks.

3. PÕHITEGEVUSE TULUDE PROGNOOS

Põhitegevuse tulud jaotuvad neljaks eelarveosaks ning prognoosiperioodil on nende osakaalud järgmised:

- maksutulud moodustavad prognoosiperioodil keskmiselt 58-63% põhitegevuse tuludest;
- saadavate toetuste hulgas on suurimaks riigi tasandus- ja toetusfondi eraldised. Saadavad toetused kokku moodustavad keskmiselt 35-31% põhitegevuse tuludest;
- tulud kaupade ja teenuste müügist, mis sisaldavad haridusteenuste müüki teistele omavalitsustele moodustavad keskmiselt 5% põhitegevuse tuludest;
- muud tegevustulud moodustavad keskmiselt ligikaudu 1% põhitegevuse tuludest, milles sisalduvad kaevandamisõiguse tasud ja vee erikasutuse tasud.

Eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud tegelikud, jooksvaks aastaks planeeritud ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud põhitegevuse tulud on toodud Tabelis 2.

Tabel 2 Põhitegevuse tulude prognoos (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 719 455	12 587 152	12 939 003	13 516 914	14 134 196	14 794 356
Maksutulud	6 824 656	7 007 110	7 542 110	8 085 821	8 668 603	9 293 963
sh tulumaks	6 318 498	6 500 000	7 035 000	7 528 000	8 055 000	8 619 000
sh maamaks	506 159	507 110	507 110	557 821	613 603	674 963
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	583 041	697 626	711 600	725 800	740 300	755 100
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 193 548	4 802 416	4 585 293	4 605 293	4 625 293	4 645 293
sh tasandusfond	682 855	748 575	748 575	748 575	748 575	748 575
sh toetusfond	3 249 484	3 523 525	3 436 718	3 436 718	3 436 718	3 436 718
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	261 209	530 316	400 000	420 000	440 000	460 000
Muud tegevustulud	118 209	80 000	100 000	100 000	100 000	100 000

3.1. Maksutulud

3.1.1. Tulumaks

Füüsilise isiku tulumaksu laekumise olulisemateks kriteeriumideks on maksumaksjate arv kogu elanikkonna struktuuris ja keskmine palk.

Märjamaa valla üksikisiku tulumaksu prognoosimisel strateegiaperioodil on lähtutud järgnevalt:

- tulumaks on valla peamine tuluallikas ning selle osakaal põhitegevuse tuludes jääb kogu prognoosiperioodi jooksul 54-58% vahemikku ning on planeeritud kasvuga 8,2-7%;
- 2023 aastast on planeeritud maksumaksjate arvu tõus ja strateegiaperioodi lõpuks palneeritud maksumaksjate arv on 3756 ning kasv strateegiaperioodil on vahemikus 1,5-1,4%;
- aastatel 2023-2026 on valla maksumaksjate keskmine sissetulekute muutus planeeritud vahemikus 6,6-5,5%;

Üksikisiku tulumaksu eraldise protsendi määraks on planeeritud 11,96%;

Tabel 3 Tulumaksu prognoos (eurodes)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Maksumaksjate arv*	3 551	3 555	3 608	3 651	3 703	3 756
Maksumaksjate arvu muutus	-0,1%	0,1%	1,5%	1,2%	1,4%	1,4%
Väljamaksed füüsilistele isikutele*	52 830 249	54 347 824	58 821 068	62 943 147	67 349 496	72 065 215
Sissetulek inimese kohta kuus	1 240	1 274	1 359	1 437	1 516	1 599
Sissetuleku kasv	4,9%	2,8%	6,6%	5,7%	5,5%	5,5%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	4,2%	7,0%	5,6%	3,6%	4,5%	5,0%
Tulumaksu laekumine*	6 318 498	6 500 000	7 035 000	7 528 000	8 055 000	8 619 000
Tulumaksu laekumise kasv	4,8%	2,9%	8,2%	7,0%	7,0%	7,0%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%

3.1.2. Maamaks

Maamaks on riiklik maks, mis laekub täies ulatuses kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Märjamaa vallas on maamaksu määraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks on 2,0% maa maksustamishinnast aastas. Maamaksu määrad on kehtestatud Märjamaa Vallavolikogu 19.12.2017 määrusega nr 11 „Maamaksumäärade kehtestamine“. Kehtestatud maamaksu määrad on maksimaalsed. 2023. aastaks on planeeritud maamaks 2022. aastaks määratud tasemel. 2024. aastast on planeeritud maamaksu tõus. Seoses maa korralise hindamisega suureneb omavalitsustele laekuv maamaksu tulu. Prognoosiperioodi kolmel viimasel aastal on planeeritud kasvuks 10%. Maamaksu osakaal moodustab 4-5% prognoosiperioodil põhitegevuse tuludest.

3.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Selle tegevusala all kajastatakse tulud alusharidusteenuse ja haridusteenuse eest teistele omavalitsustele, lasteaedade kohatasude ja toidurahade laekumised, mida tasuvad lapsevanemad, samuti huvikooli õppetaksud ning teiste hallatavate asutuste ja struktuuriüksuste majandustegevusest laekuvad tulud.

Kaupade ja teenuste müügitulud strateegiaperioodil on planeeritud keskmiselt 2,0% kasvuga aastas tuginedes üldisele hinnatõusu kasvule. Lasteaedade kohatasud ning Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli õppetaksud on seotud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud alampalgaga määraga. Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad ligikaudu 5% põhitegevuse tuludest.

3.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Riigieelarvestrateegia alusel on tasandus- ja toetusfondi ühtne eesmärk tagada kohaliku omavalitsusele piisavad vahendid kohalike elu küsimuste üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Saadavad toetused moodustavad prognoosiperioodil 35-31% põhitegevuse tuludest.

Tasandusfond on mõeldud nende eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks ning tasandusfondi suurus saadakse arvestuslike kulude ja tulude vahe korrutamisel tasandusfondi koefitsiendiga. Täpsemad toetussummad kinnitab Vabariigi Valitsus igal eelarveaastal. Kuna tulevikuotsused ei ole teada, on tasandusfondi summad strateegiaperioodil planeeritud 2022. aasta tasemel 748 575 eurot aastas.

Toetusfond koosneb järgmistest valdkondlikest toetusliikidest: hariduskulude toetus (sh. põhikooli- ja gümnaasiumi õpetajate ning direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks, õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate täiendkoolituseks, õppekirjanduseks, koolilõunaks ning tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks ja kultuurirahastuse kuludeks), koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus, huvihariduse ja -tegevuse toetus, raske- ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus, toimetulekutoetuse maksmise hüvitis, matusetootus, asendus- ja järelhooldusteenuste toetus, rahvastikutoimingute kulude hüvitis ja kohalike teede hoiu toetus.

Toetusfondi summad on eelarvestrateegias aastatel 2023-2026 arvestatud 2022. aasta tasemel 3 436 718 eurot. 2023. aasta alguses selguvad järgmise aasta toetusfondi summad ning prognoositud summad ei mõjuta eelarvetasakaalu, sest eelarvet muudetakse tulude ja kulude osas võrdselt.

Muudest riigipoolsetest toetustest on olulisemad koolipiima ja -puuvilja toetused, eraldised raamatute soetamiseks raamatukogule ja Vana-Vigala õpilaskodu ülalpidamiseks ning muud projektitoetused, mis laekuvad erinevatelt ministriumidelt ning avalik-õiguslikelt institutsioonidelt vastavalt rahastatud projektidele.

3.4. Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all kajastatakse kaevandamisõiguse tasud ja laekumised vee erikasutusest. Muud tegevustulud on planeeritud strateegiaperioodil 100 000 eurot aastas ning moodustavad ligikaudu 1% põhitegevuse tuludest.

4. PÕHITEGEVUSE KULUDE PROGNOOS

Põhitegevuse kulud jaotuvad majandusliku sisu järgi kaheks eelarveosaks ning prognoosiperioodil on nende osakaalud järgmised:

- antavad toetused tegevuskuludeks moodustavad prognoosiperioodil veidi üle 7% põhitegevuse kuludest;
- muud tegevuskulud moodustavad ligikaudu 93% põhitegevuse kuludest.

Eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud tegelikud, jooksvaks aastaks planeeritud ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud põhitegevuse kulud majandusliku sisu järgi on toodud Tabelis 4.

Tabel 4 Põhitegevuse kulude prognoos majandusliku sisu järgi (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	10 991 947	12 169 287	12 228 000	12 606 000	12 996 000	13 400 700
Antavad toetused tegevuskuludeks	734 430	1 026 468	930 000	935 000	940 000	945 000
Muud tegevuskulud	10 257 517	11 142 819	11 298 000	11 671 000	12 056 000	12 455 700
sh personalikulud	6 450 343	7 175 428	7 366 000	7 661 000	7 967 000	8 286 000
sh majandamiskulud	3 804 817	3 915 815	3 880 000	3 958 000	4 037 000	4 117 700
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	46 809	42 399	36 782	34 629	28 493	19 819
sh muud kulud	2 357	51 576	52 000	52 000	52 000	52 000

Eelarvestrateegia perioodil suureneb planeeritud põhitegevuse kulude maht ligikaudu 1,2 mln eurot, mis on veidi üle 3% aastas.

Antavad toetused jagunevad omakorda: sotsiaalabitoetusteks ja muudeks toetusteks füüsilistele isikutele, sihtotstarbelisteks toetusteks tegevuskuludeks ja mittesihtotstarbelisteks toetusteks. Antavate toetuste kasvuks on prognoosiperioodil planeeritud keskmiselt 0,5% aastas. Mitmed sotsiaaltoetused on seotud riigipoolsete eraldistega ning nende muutudes kajastuvad korrigeeritud summad tulude ja kulude osas võrdsena (nt toimetulekutoetuse hüvitis, raske- ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus, matusetoetus, asendus- ja järelhooldusteenuste toetus). Antavate toetuste hulgas on tegevus- ja projektitoetused mittetulundusühingutele ja teistele organisatsioonidele.

Muud tegevuskulud jagunevad: personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks. Personalikulude kasvuks on planeeritud alates 2023. aastast 4% aastas (v.a. toetusfondist rahastatavad personalikulud). Personalikulud moodustavad prognoosiperioodi algul 60% ja lõpul juba 62% põhitegevuse kuludest. Majanduskulude kasvuks on planeeritud 2%. Planeeritud kasvude eelduseks on, et hallatavad asutused ja struktuuriüksused jätkavad oma tegevust ja koosseisudes olulisi muudatusi ei tehta. Muud kulud on jäetud samale tasemele 52 000 eurot aastas.

5. INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse tulud (+) jaotuvad järgmiselt:

- põhivara müük;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- osaluste ning muude aktsiate ja osade müük;
- finantstulud.

Investeeringustegevuse kulud (-) jaotuvad järgmiselt:

- põhivara soetus;
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus;
- finantskulud.

Eelarvestrateegias kajastatakse investeeringustegevuse olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega. Investeeringute finantseerimiseks on põhiliselt võimalik kasutada kolme allikat: omavahendid, laenu võtmist ja mitmesuguseid toetuseid. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu. Arvestades valla suhteliselt madalat omafinantseerimise võimekust on kogu eelarvestrateegia perioodi jooksul investeeringute tegemine võimalik peamiselt laenuvahendite toel. Seetõttu oleks otstarbekas järgnevatel aastatel kaasata maksimaalselt võimalikke projektitoetusi. Põhivara on planeeritud müüa 2023 ja 2024 aastal (Viinaköögi kinnistu Päädeva külas, Sae kinnistu Orgita külas ja Põlispuu kinnistu Haimre külas. Põhivara soetuseks antava sihtfinantseerimise real kajastuvad peamiselt kulutused hajaasustuse programmile. Finantstulude ja finantskulude eelarveridadel on kajastatud vastavalt saadud ja tasutud intressid.

Investeeringustegevusest annab ülevaate Tabel 5, milles on välja toodud eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud tegelikud, jooksvaks aastaks planeeritud ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud põhivara müügid ja -soetused, põhivara soetuseks saadav ja -antav sihtfinantseerimine ning finantstulud ja -kulud.

Tabel 5 Investeeringustegevus (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Investeeringustegevus kokku	-2 073 017	-2 051 393	-2 349 826	-1 946 232	-971 461	-808 668
Põhivara müük (+)	15 675	50 000	22 000	76 000	0	0
Põhivara soetus (-)	-2 288 694	-1 556 854	-3 116 561	-3 462 000	-1 410 000	-610 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-1 916 258	-1 444 949	-2 229 020	-1 862 000	-810 000	-610 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	372 436	485 497	917 541	1 630 000	630 000	30 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-89 588	-918 914	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Finantstulud (+)	137	150	150	150	150	150
Finantskulud (-)	-82 983	-111 272	-112 956	-130 382	-131 611	-168 818

Märjamaa valla arengukava 2018-2030 lisa investeeringute kava 2022-2026 oli aluseks eelarvestrateegias kavandatud investeeringutele. Investeeringud objektide lõikes on välja toodud tabelis nr 6.

Tabel 6 Märjamaa valla investeeringud objektide lõikes (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
01 Vallamaja tualettruumide ja keskküttesüsteemide rekonstrueerimine, sõidukite ostmise+avant, Vigala osavalla hoone soojustamine	154 018	15 500	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	154 018	15 500	0	0	0
04 Teede investeeringud Märjamaal ja Vigala osavallas, Välja tänava ja Metsanurga tänava rekonstrueerimine, Välja-Tamme kergliikustee ehitus, Märjamaa-Valgu kergliikustee (alev) projekteerimine ja ehitus, Märjamaa keskväljaku arhidektuurikonkurss	793 324	2 586 061	530 000	530 000	530 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	98 100	817 541	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	695 224	1 768 520	530 000	530 000	530 000
05 Märjamaa uue jäätmejaama eelprojekt ja jäätmejaama ehitamine Orgitale	15 940	0	800 000	800 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	600 000	600 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 940	0	200 000	200 000	0
05 Sademevee kogumissüsteemi rajamine sh kaasnevad sadeveetrassid, olemasolevate ja avastatavate jääkreostuse uuringute ja likvideerimiste teostamine, Valgu kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimise sihtfin (AS Matssalu Veevärk)	30 000	0	300 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	30 000	0	300 000	0	0
06 Kalmistu väravad, tänavavalgustuse ehitus, hajaasustuse programm, lagunenuid hoonete lammutamine	237 184	256 000	114 000	120 000	120 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	48 592	100 000	30 000	30 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	188 592	156 000	84 000	90 000	90 000

08 Märjamaa staadioni rekonstrueerimine, ronismiseina kaasfinantseerimine ja sisendkäibemaksu tasumine põhivara soetuselt (SA Märjamaa Valla Spordikeskus)	821 730	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	325 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	496 730	0	0	0	0
08 Varbola rahvamaja rekonstrueerimine, Märjamaa rahvamajale klaveri ostmine, Märjamaa rahvamaja hoone parendamine koos vest süsteemi parendamisega, Valgu rahvamaja katuse vahetus	103 400	39 000	78 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 400	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	101 000	39 000	78 000	0	0
08 Kaasav eelarve	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
08 Märjamaa valla raamatukogu fassaadi rekonstrueerimine, Märjamaa valla noortekeskuse hoone varikatuse ehitamine	6 000	50 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 000	50 000	0	0	0
08 Sillaotsa talumuuseumi näituseküüni köögi ja sanitaarsõlme ehitus	0	143 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	143 000	0	0	0
09 Märjamaa gümnaasiumi ATS süsteemi rekonstrueerimine, hoone rekonstrueerimine	8 700	38 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 700	38 000	0	0	0
09 Varbola lasteaed-alkkooli rekonstrueerimine	22 900	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	22 900	0	0	0	0
09 Vana-Vigala põhikooli rekonstrueerimine, trepikoja viimistlus	51 167	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	51 167	0	0	0	0
09 Kasti-Orgita lasteaia Orgita hoone rekonstrueerimine ja sademevete süsteemi ehitamine	106 405	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	11 405	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	95 000	0	0	0	0
09 Sipa-Laukna lasteaia Sipa hoone sademevete äravoolusüsteemi ehitamine ning Laukna hoone katuse remont ja pööningu soojustamine	26 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	26 000	0	0	0	0
09 Märjamaa lasteaia Pillerpall kõnniteede uuendamine, parkla ja sademevete äravoolusüsteemi ehitamine ning katuse vahetamine	54 000	0	180 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	54 000	0	180 000	0	0
09 Märjamaa muusika- ja kunstikooli uute ruumide projekteerimine ja rekonstrueerimine Märjamaa gümnaasiumi hoonesse	25 000	29 000	1 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	1 000 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	25 000	29 000	500 000	0	0
KÕIK KOKKU	2 475 768	3 176 561	3 522 000	1 470 000	670 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	485 497	917 541	1 630 000	630 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 990 271	2 259 020	1 892 000	840 000	640 000

6. FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevus on eelarve põhitegevuse tulude ja –kulude ning investeerimistegevuse vahe katmiseks teostatavad finantstehingud. Finantseerimistegevuse eelarveosa jaotatakse vähemalt järgmisteks liikideks:

- laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel;
- võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

Märjamaa valla finantseerimistegevusest eelarvestrateegia perioodil annab ülevaate järgmine tabel.

Tabel 7 Finantseerimistegevus (eurodes)

Märjamaa Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Finantseerimistegevus	991 160	517 394	1 559 984	1 034 151	-18 349	-418 832
Kohustiste võtmine (+)	1 569 000	1 175 000	2 259 020	1 892 000	840 000	640 000
Kohustiste tasumine (-)	-577 840	-657 606	-699 036	-857 849	-858 349	-1 058 832
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-359 215	-1 116 134	-78 839	-1 167	148 386	166 156
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-4 866	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 196 730	80 596	1 757	590	148 976	315 132
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 277 621	7 752 617	9 275 818	10 275 340	10 228 498	9 789 847
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	162 122	119 724	82 942	48 313	19 820	0

Valla arengukava lisas investeeringute kava aastateks 2022-2026 planeeritud investeeringud taristutesse (vt tabel 6) eeldavad strateegiaperioodil laenuvahendite kaasamist.

2022. aasta alguse seisuga oli Märjamaa valla pikaajaliste võlakohustuste maht 7 277 621 eurot. Sellest moodustasid pangalaenu (10 pikaajalist laenulepingut) 7 115 499 eurot ning muud võlakohustused (üle 1. aastase perioodiga kasutusrendilepingud) 162 122 eurot. Strateegia perioodil on kavas võtta uusi kohustusi 5,631 miljonit eurot ja tasuda kohustusi 3,474 miljoni euro ulatuses. Uute laenude puhul on oluline, et laenu tagasimakse periood ei ületaks investeeringu kasulikkude eluiga ja intresside suurenemise risk (mis hetkel on madal) ei jääks väga pikale perioodile. Seetõttu

on strateegias arvestatud keskmiselt 10 aastase laenude tagasimakse tähtaegadega ja intressimääraks on arvestatud 2,0%. Esimestel aastatel põhiosa tagasimakseid ei toimu.

7. PÕHITEGEVUSE TULEM, EELARVE TULEM JA NETOVÕLAKOORMUS

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mis peab olema positiivne või võrduma nulliga. Märjamaa valla eelarvestrateegias on põhitegevuse tulem nõuetekohaselt kõigil aastail positiivne. Põhitegevuse tulemit kasutatakse olemasolevate laenude teenindamiseks ja võimalusel ka investeringute finantseerimiseks.

Eelarve tulem võrdub põhitegevuse tulemi ja investeerimistegevuse summaga. Negatiivne eelarve tulem näitab, et planeeritavate investeringute katmiseks jääb vahendeid puudu ning tuleb kasutada laenuvahendeid või osaliselt katta puudujääk likviidsete varade arvelt. Strateegia perioodi viimastel aastatel suureneb küll eelarve tulem, aga kiiremini suurenevad kohustuste tagasimaksed, mistõttu kaetaksegi puudujääk likviidsete varade arvelt. Pikaajaliste laenude võtmine on planeeritud ainult investeringute omaosaluste katmiseks. Olemasolevate laenude põhiosade tagasimaksed ja interssid on planeeritud põhitegevuse tulemi arvelt ja kahel strateegiaperioodi esimesel aastal osaliselt ka likviidsete varade arvelt.

Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe. Täiendavate laenuvahendite võtmisel tuleb jälgida võlakohustuste piirmäärasid. Netovõlakoormus võib ulatuda kuni 2024. aastani kas 10-kordse põhitegevuse tulemini või olla 80% põhitegevuse tuludest. Võrreldakse kumb on suurem, kuid mitte rohkem kui 100% põhitegevuse tuludest. 2025. aastast hakkab arvestuslik alus vähenema 5% võrra ja 2028. aastaks on netovõlakoormuse maht varem nõutud tasemel.

Tabelist 8 nähtub, et valla netovõlakoormus suureneb strateegiaperioodi kahel esimesel aastal ja kahel viimasel aastal väheneb veidi. Ühelgi aastal aga ei ületa netovõlakoormus lubatud ülemmäära ehk 80% ja viimasel aastal on individuaalne ülemmäär 76,4%. Vaba netovõlakoormus jääb strateegiaperioodil vahemikku 1,1-1,8 miljonit eurot, mis annab küll võimaluse lisada investeringute kavasse uusi objekte, kuid seejuures tuleb arvesse võtta ka lisatud objektide ülalpidamiskulude suurenemisega. Lisaks tuleb arvestada üldist tulude kulude tõusu ja personalikulude mahtu kogu tegevuskuludest.

Tabel 8 Põhitegevuse tulem, eelarve tulem ja netovõlakoormuse näitajad (eurodes ja protsentides)

Märjamaa Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 719 455	12 587 152	12 939 003	13 516 914	14 134 196	14 794 356
Põhitegevuse kulud kokku	10 991 947	12 169 287	12 228 000	12 606 000	12 996 000	13 400 700
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	46 809	42 399	36 782	34 629	28 493	19 819
Põhitegevuse tulem	727 508	417 865	711 003	910 914	1 138 196	1 393 656
Investeerimistegevus kokku	-2 073 017	-2 051 393	-2 349 826	-1 946 232	-971 461	-808 668
Eelarve tulem	-1 345 509	-1 633 528	-1 638 823	-1 035 318	166 735	584 988

Finantseerimistegevus	991 160	517 394	1 559 984	1 034 151	-18 349	-418 832
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-359 215	-1 116 134	-78 839	-1 167	148 386	166 156
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-4 866	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 196 730	80 596	1 787	590	148 976	315 132
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	7 277 621	7 752 617	9 275 818	10 275 340	10 228 496	9 789 847
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	162 122	119 724	82 942	48 313	19 820	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	6 080 890	7 672 020	9 274 061	10 274 750	10 079 522	9 474 715
Netovõlakoormus (%)	51,9%	61,0%	71,7%	76,0%	71,3%	64,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	9 375 564	10 069 722	10 351 202	10 813 531	10 600 647	11 307 804
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	75,0%	76,4%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	3 294 674	2 397 701	1 077 141	538 781	521 125	1 833 089

8. SÕLTUVATE ÜKSUSTE FINANTSOLUKORD JA PROGNOOS

Märjamaa valla arvestusüksusesse kuuluvaks sõltuvateks üksuseks on Märjamaa Haigla AS ja Sihtasutus Märjamaa Valla Spordikeskus.

Märjamaa Haigla AS teenis 2021. aastal peamise tulu iseseisva statsionaarse õendusabi teenuste müügist Eesti Haigekassale ja väljaspool kodu osutatavast üldhooldusteenuse müügist. Väiksemas mahus müüdi meditsiiniteenuseid juriidilistele isikutele ja saadi rendi- ning muid tulusid. 2021. aastal investeeriti põhivarasse 16 278 eurot. Renoveeriti haigla lifti elektroonika ja soojustati välisseinu termovahu süstimise teel. 2022. aastal planeeritakse müüa iseseisvat statsionaarset õendusabi teenust Eesti Haigekassale ravi rahastamise lepingu alusel ca 0,5 miljoni euro ulatuses. Jätkatakse üldhooldusteenuste ja meditsiiniteenuste müügiga juriidilistele isikutele ning äriruumide rentimisega PERH-le, Märjamaa Arstid OÜ-le ja Rapla haiglale. Investeerida planeeritakse hoone parendusse ca 40 000 eurot. Hädavajalik on kivikatuse remont ja teise korruse põrandate osaline taastamine.

Aastail 2023-2026 planeeritakse jätkata kõikide tänaste tegevustega va radioloogia. Röntgenülesvõtete tegemine planeeritakse lõpetada 31.12.2023, seose tehnoloogia vananemise ja kiirgustegevusloa lõppemisega. Iseseisvat statsionaarset õendusabi müüakse kuni 30.09.2026, mil lõppeb ravi rahastamise leping Eesti Haigekassaga. Teatavasti on täna toimiv leping saadud riigihanke tulemusena ega ole automaatselt pikenev. Hanke väljakuulutamise otsustab haigekassa vastavalt statsionaarse õendusabi vajadusele Rapla maakonnas.

Arvestades ehitusturul toimuvat ja rahvusvahelist olukorda, planeeritakse aastateks 2023-2025 investeeringuid 30 000 euro ulatuses, iga-aastaselt haiglahoone hädavajalikeks

parentusteks. Kui 2026. aastal haigekassaga lepingut sõlmida ei õnnestu, koondatakse meditsiinipersonal ja tegevus jätkub üldhooldekoduna.

Sihtasutuse Märjamaa Valla Spordikeskuse eesmärgiks on sihtasutusele kuuluvate või tema kasutuses või haldamisel olevate spordirajatiste ja muu vara efektiivne majandamine ja spordielu edendamine Märjamaa vallas. Läbi eelarvestrateegia tagatakse sihtasutusele jätkusuutlik rahastamine valla eelarvest. Sihtasutus sõltub suures osas Märjamaa valla sihtfinantseerimisest, kuigi teenib ka omatulu. Sihtasutus tegutseb mittetulunduslikult, asutuse põhieesmärgiks ei ole kasumi teenimine. SA Märjamaa Valla Spordikeskuse põhitegevuse tulud koosnevad kaupade ja teenuste müügist laekuvast tulust (reklaamitulu, spordihoone tulu ja renditulu), saadavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevustuludest. Põhitegevuse tulude planeerimisel lähtuti järgnevalt: Märjamaa spordihoones on välja kujunemas oma kindel kasutajaskond ning spordihoone on saavutanud saavutanud oma tuntuse kohalike elanike seas. Ruumide täituvus on rahuldav ja samas mahus või väikeses tõusus võrreldes eelnevate aastatega. Tulubaasi kasvu tuleb saavutada spordihoone teenuste arendamise arvelt. Näiteks ronimisseina rajamine loob eeldused uute harrastajate kaasamiseks. Samuti on plaanis staadioni renoveerimise tulemusel laiendada pakutavate lisateenuste mahtu ning luua lisavõimalused treeninguteks kaasaegsete tingimustes. Kui arvestada elanike arvu prognoose, siis edaspidine inimeste külastuste arvuline suurenemine saab tulla, kas teiste piirkondade inimeste arvelt, või kohaliku inimese suurenevast huvist tegeleda liikumisharrastustega. Põhitegevuse kuludes on tööjõukulud planeeritud strateegiaperioodil kasvuga 5% aastas. Palgavahendite lisavajadus annab eriti tunda puhastusteenindajate ametikohtade täitmisel. 2023. aastal on plaanis palgata juurde üks täiskohaga või mitu osalise töökoormusega meeskonnaliiget, kelle põhilised tööülesanded on seotud ürituste organiseerimisega, trennide läbiviimise ja projektide kirjutamisega. Majandamiskulud on suudetud hoida kontrolli all tänu kaasaegsetele süsteemidele ja kulude aktiivsele juhtimisele. Plaanis on Märjamaa Spordihoone elektrisüsteem kokku viia Märjamaa gümnaasiumi elektrisüsteemiga ja tulevikus paigaldada spordihoone katusele päikesejaam, mis aitab edaspidi energiakulusid säästa. Eelkõige on kokkuhoid seotud käibemaksuga seotud teemade lahendamisel. Sihtasutusel ei ole strateegiaperioodiks investeeringuid kavandatud.

Tabelis 9 on toodud valla kahe sõltuva üksuse (Märjamaa Haigla AS-i ja Sihtasutuse Märjamaa Valla Spordikeskus) eelarvestrateegia prognoos kuni aastani 2026.

Tabel 9 Märjamaa valla sõltuvate üksuste eelarvestrateegia prognoos kokku (eurodes)

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 377 554	1 402 455	1 469 750	1 545 237	1 621 500	1 483 575
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	219 475	209 400	218 620	228 201	238 161	247 519
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	6 000	13 500	13 500	13 500	13 500	7 500
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 313 938	1 362 455	1 453 750	1 515 237	1 591 500	1 473 575
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	25 181	19 250	19 250	19 250	19 250	19 250
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>	0	0	0	0	0	0

Põhitegevustulem	63 615	40 000	16 000	30 000	30 000	10 000
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-49 393	-39 992	-29 994	-29 994	-29 994	-9 994
Eelarve tulem	14 222	8	-13 994	6	6	6
Finantseerimistegevus (-/+)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	23 905	-72 243	-13 994	6	6	6
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	9 684	-72 251	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	231 147	158 904	144 910	144 916	144 922	144 928
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0	0	0	0	0	0

9. ARVESTUSÜKSUS JA FINANTSДИСТДИПЛИИИ

Märjamaa vald on jätkusuutlikkuse tagamiseks investeerinud elukeskkonna arendamisse. Märjamaa vald jääb terve prognoosiperioodi vältel Rahandusministeeriumi poolt kehtestatud netovõlakoormuse osas lubatud piiridesse. Valla maksevõime on piisav, et tagada prognoosiperioodiks võetud kohustuste katmine ja kasutada uute investeeringute tegemisel omaosaluse katmiseks laenuvahendeid. Ülevaate Märjamaa valla, kui arvestusüksuse finantsvõimekusest annab Tabel 10.

Tabel 10 Märjamaa valla arvestusüksuse finantsvõimekus 2021-2026

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Märjamaa vald, arvestusüksus KOKKU						
Põhitegevuse tulud kokku	12 852 352	13 760 957	14 170 883	14 814 700	15 498 285	16 011 162
Põhitegevuse kulud kokku	12 061 229	13 303 092	13 443 880	13 873 786	14 330 089	14 607 506
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	40 809	28 899	23 282	21 129	14 993	12 319
Põhitegevustulem	791 124	457 865	727 003	940 914	1 168 196	1 403 656
Investeeringustegevus kokku	-2 122 411	-2 091 385	-2 379 820	-1 976 226	-1 001 455	-818 662
Eelarve tulem	-1 331 287	-1 633 520	-1 652 817	-1 035 312	166 741	584 994
Finantseerimistegevus	991 160	517 394	1 559 984	1 034 151	-18 349	-418 832
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-335 310	-1 188 377	-92 833	-1 161	148 392	166 162
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	4 818	-72 251	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 427 877	239 500	146 667	145 506	293 898	460 060
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	7 277 621	7 752 617	9 275 818	10 275 340	10 228 498	9 789 847
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	5 849 744	7 513 117	9 129 152	10 129 834	9 934 601	9 329 787
Netovõlakoormus (%)	45,5%	54,6%	64,4%	68,4%	64,1%	58,3%

Netovõlakormuse ülemäär (eurodes)	10 281 882	11 008 766	11 336 706	11 851 760	12 398 628	12 743 779
Netovõlakormuse ülemäär (%)	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	79,6%
Vaba netovõlakormus (eurodes)	4 432 138	3 495 649	2 207 555	1 721 926	2 464 028	3 413 992

Märjamaa Vallavalitsus, Märjamaa Vallavolikogu 27.9.2022 määrus nr 28	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 719 455	12 587 152	12 939 003	13 516 914	14 134 196	14 794 356
Maksutulud	6 824 656	7 007 110	7 542 110	8 085 821	8 668 603	9 293 963
sh tulumaks	6 318 498	6 500 000	7 035 000	7 528 000	8 055 000	8 619 000
sh maamaks	506 159	507 110	507 110	557 821	613 603	674 963
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	583 041	697 626	711 600	725 800	740 300	755 100
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 193 548	4 802 416	4 585 293	4 605 293	4 625 293	4 645 293
sh tasandusfond	682 855	748 575	748 575	748 575	748 575	748 575
sh toetusfond	3 249 484	3 523 525	3 436 718	3 436 718	3 436 718	3 436 718
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	261 209	530 316	400 000	420 000	440 000	460 000
Muud tegevustulud	118 209	80 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse kulud kokku	10 991 947	12 169 287	12 228 000	12 606 000	12 996 000	13 400 700
Antavad toetused tegevuskuludeks	734 430	1 026 468	930 000	935 000	940 000	945 000
Muud tegevuskulud	10 257 517	11 142 819	11 298 000	11 671 000	12 056 000	12 455 700
sh personalikulud	6 450 343	7 175 428	7 366 000	7 661 000	7 967 000	8 286 000
sh majandamiskulud	3 804 817	3 915 815	3 880 000	3 958 000	4 037 000	4 117 700
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	46 809	42 399	36 782	34 629	28 493	19 819
sh muud kulud	2 357	51 576	52 000	52 000	52 000	52 000
Põhitegevuse tulem	727 508	417 865	711 003	910 914	1 138 196	1 393 656
Investeeringustegevus kokku	-2 073 017	-2 051 393	-2 349 826	-1 946 232	-971 461	-808 668
Põhivara müük (+)	15 675	50 000	22 000	76 000	0	0
Põhivara soetus (-)	-2 288 694	-1 556 854	-3 116 561	-3 462 000	-1 410 000	-610 000
sh projektide omaosalus	-1 916 258	-1 444 949	-2 229 020	-1 862 000	-810 000	-610 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	372 436	485 497	917 541	1 630 000	630 000	30 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-89 588	-918 914	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	137	150	150	150	150	150
Finantskulud (-)	-82 983	-111 272	-112 956	-130 382	-131 611	-168 818
Eelarve tulem	-1 345 509	-1 633 528	-1 638 823	-1 035 318	166 735	584 988
Finantseerimistegevus	991 160	517 394	1 559 984	1 034 151	-18 349	-418 832
Kohustiste võtmine (+)	1 569 000	1 175 000	2 259 020	1 892 000	840 000	640 000
Kohustiste tasumine (-)	-577 840	-657 606	-699 036	-857 849	-858 349	-1 058 832
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-359 215	-1 116 134	-78 839	-1 167	148 386	166 156
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+/-)	-4 866	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 196 730	80 596	1 757	590	148 976	315 132
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	7 277 621	7 752 617	9 275 818	10 275 340	10 228 498	9 789 847
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksud (kontogrupp 2038)	162 122	119 724	82 942	48 313	19 820	0
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäär	0	0				
Netovõlakooormus (eurodes)	6 080 890	7 672 020	9 274 061	10 274 750	10 079 522	9 474 715
Netovõlakooormus (%)	51,9%	61,0%	71,7%	76,0%	71,3%	64,0%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	9 375 564	10 069 722	10 351 202	10 813 531	10 600 647	11 307 804
Netovõlakooormuse individuaalne ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	75,0%	76,4%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	3 294 674	2 397 701	1 077 141	538 781	521 125	1 833 089
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	7%	3%	4%	5%	5%
Põhitegevuse kulude muutus	-	11%	0%	3%	3%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,07	1,03	1,06	1,07	1,09	1,10

	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)					
01 Üldised valitsussektori teenused	154 018	15 500	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	154 018	15 500	0	0	0

02 Riigikaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
03 Avalik kord ja julgeolek		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
04 Majandus		793 324	2 586 061	530 000	530 000	530 000
sh toetuse arvelt		98 100	817 541	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		695 224	1 768 520	530 000	530 000	530 000
05 Keskkonnakaitse		45 940	0	1 100 000	800 000	0
sh toetuse arvelt		0	0	600 000	600 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		45 940	0	500 000	200 000	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		140 000	196 000	54 000	60 000	60 000
sh toetuse arvelt		0	70 000	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		140 000	126 000	54 000	60 000	60 000
07 Tervishoid		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		0	0	0	0	0
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon		129 400	252 000	98 000	20 000	20 000
sh toetuse arvelt		2 400	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		127 000	252 000	98 000	20 000	20 000
09 Haridus		294 172	67 000	1 680 000	0	0
sh toetuse arvelt		11 405	0	1 000 000	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		282 767	67 000	680 000	0	0
KÖIK KOKKU		1 556 854	3 116 561	3 462 000	1 410 000	610 000
sh toetuse arvelt		111 905	887 541	1 600 000	600 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 444 949	2 229 020	1 862 000	810 000	610 000
Põhivara soetuse kontroll		0	0	0	0	0

Suuremad investeeringud nimeliselt

siin võib näidata ka art 4502 alt tehtavad investeeringud

01 Vallamaja tualettruumide ja keskküttesüsteemide rekonstrueerimine, sõidukite ostmise+ avant, Vigala osavalla hoone soojustamine		154 018	15 500	0	0	0
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		154 018	15 500	0	0	0
04 Teede investeeringud Märjamaal ja Vigala osavallas, Välja tänava ja Metsanurga tänava rekonstrueerimine, Välja-Tamme kergliikustee ehitus, Märjamaa-Valgu kergliikustee (alev) projekteerimine ja ehitus, Märjamaa keskväljaku arhidektuurikonkurss		793 324	2 586 061	530 000	530 000	530 000
sh toetuse arvelt		98 100	817 541	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		695 224	1 768 520	530 000	530 000	530 000
05 Märjamaa uue jäätmejaama eelprojekt ja jäätmejaama ehitamine Orgitale		15 940	0	800 000	800 000	0
sh toetuse arvelt		0	0	600 000	600 000	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		15 940	0	200 000	200 000	0
05 Sademevee kogumissüsteemi rajamine sh kaasnevad sadeveetrassid, olemasolevate ja avastatavate jääkreostuse uuringute ja likvideerimisteostamine, Valgu kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimise sihtfin (AS Matssalu Veevärk)		30 000	0	300 000	0	0
sh toetuse arvelt		0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		30 000	0	300 000	0	0
06 Kalmistu väravad, tänavavalgustuse ehitus, hajaasustuse programm		237 184	256 000	114 000	120 000	120 000
sh toetuse arvelt		48 592	100 000	30 000	30 000	30 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		188 592	156 000	84 000	90 000	90 000
08 Märjamaa staadioni rekonstrueerimine, ronismiseina kaasfinantseerimine, sisendkäibemaksu tasumine pv. soetuselt (SA Märjamaa Valla Spordikeskus)		821 730	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		325 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		496 730	0	0	0	0

08 Varbola rahvamaja rekonstrueerimine, Märjamaa rahvamajale klaveri ostmine, Märjamaa rahvamaja hoone parendamine koos vest süsteemi parendamisega, Valgu rahvamaja katuse vahetus		103 400	39 000	78 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		2 400	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		101 000	39 000	78 000	0	0
08 Kaasav eelarve		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
08 Märjamaa valla raamatukogu fassaadi rekonstrueerimine, Märjamaa valla noortekeskuse hoone varikatuse ehitamine		6 000	50 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		6 000	50 000	0	0	0
08 Sillaotsa talumuuseumi näituseküüni köögi ja sanitaarsõlme ehitus		0	143 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		0	143 000	0	0	0
09 Märjamaa gümnaasiumi ATS süsteemi rekonstrueerimine, hoone rekonstrueerimine		8 700	38 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		8 700	38 000	0	0	0
09 Varbola lasteaed-alkkooli rekonstrueerimine		22 900	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		22 900	0	0	0	0
09 Vana-Vigala põhikooli rekonstrueerimine, trepikoja viimistlus		51 167	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		51 167	0	0	0	0
09 Kastri-Orgita lasteaia Orgita hoone rekonstrueerimine ja sademeвете süsteemi ehitamine		106 405	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		11 405	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		95 000	0	0	0	0
09 Sipa-Laukna lasteaia Sipa hoone sademeвете äravoolusüsteemi ehitamine ning Laukna hoone katuste remont ja pööningu soojustamine		26 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		26 000	0	0	0	0
09 Märjamaa lasteaia Pillerpall kõnniteede uuendamine, parkla ja sademeвете äravoolusüsteemi ehitamine ning katuse vahetamine		54 000	0	180 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		54 000	0	180 000	0	0
09 Märjamaa muusika- ja kunstikooli uute ruumide projekteerimine ja rekonstrueerimine Märjamaa gümnaasiumi hoonesse		25 000	29 000	1 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	1 000 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		25 000	29 000	500 000	0	0
KÕIK KOKKU		2 475 768	3 176 561	3 522 000	1 470 000	670 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		485 497	917 541	1 630 000	630 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 990 271	2 259 020	1 892 000	840 000	640 000